

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. XI.

Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na pol godine za 250, vanjske K 3, a inozemstvo K 5.

U Samoboru, 15. lipnja 1916.

Br. 12.

Uprava i sredstvima nalazi se
TRO LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE: prima uprava prema cijeniku. Za oglaš, koji se više puta uvrćuju, daje se manji popust. Nukopisi se ne vraćaju.

Zaštita kanonika Antuna Starca.

Malo je u našem narodu ljudi, koji bi od svoje imovine otkidali i stavljali na oltar domovinske osnivačući zaklade za promicanje i širenje korisnih i plemenitih institucija, za širenje narodne prosvjete i sl. Malo ih je u Hrvatskoj uopće, a u nas u Samoboru napačno. Koliko je naših imućnika i odiličnika ostavilo ovaj svijet, a da se ni za života a mi na samrtnom času ne sjetili naroda! Iskoga su nikli, barem nekim čednim dijelom svoje imovine, kojim bi potomstvu pružili neku korist, a sebi u njemu za važda sačuvali lijepu i časnu uspomenu. Malo ih je bilo — koliko nam je poznata prošlost Samobora — vrlo mača takih dobrotvora. Stih radosnije zaigra nam srce, kad se pojavi opet jedan novi, kad i usred ovih teških časova, što ih proživljavamo, istupa tih i čedno, ali s plemenitom i rodoljubnom gestom jedan naše gore list osnivači zakladu na korist školske mladeži samoborske — uzdanice narodne. Taj dobrotvor naše mladeži jest prečasni gospodin kanonik Antun Starac, Samoborac dušom i tijelom. Iako je on školovanjem a poslije zvanjem svojim već dio života svoga izbjegao iz Samobora, ali duhom i ljubavlju čvrsto je vezan u nju, te je uznesen s vremenom srećom njegovom, a rastužen s neduža i neprilika, koje ga zadesa.

Živo želeći da se medju mladeži što više širi kršćanska prosvjeta osnovao je zaklada od tisuću kruna, da se kamatama ove glavnice začinjuju dobitno u Društvo sv.

„Srčike“ i „Paprike“.

Iz samoborskih preporodnih doma.

Prije: S. O.

(Nastavak.)

Kriticom 41. prelazi autor na književnost. Prve su na udaru ilirske davorije:

All salost da je morat rechi
Nash' h Literatov s:trani včchi
Da sze kod nasz v-pešemah zloba hani
Da sze ono (bito nevalya) brani
Jerbo bojne peseme divlji ljudi shtuju
Divlji ljudi bojne plante kuju. —

All ta „veda strana literatov“ se nije dala obvesti. Pa je i nadalje drugi Samoborac, veliki Ljedić, osvjještio svojim budnicama.

42.

Njite ljudi v-pešemah gojti gajeva
Litickih — veči nju oslost' tak da deva
Issta chresta nju vuz pehar ori
Kada h-zdješcu setupa v-ranoj zori —

A ne sjeća li ta poredba klasične Kau-
Duchovske stike „Die Wasserträgerin“? Nemo

Jeronima po dva učenika i jedna učenica najvišega razreda samoborske pučke škole a rođeni Samoborci. Izbor tih učenika ovršće će učiteljski zbor u svojoj sjednici. Što bude više kamata narasio, njima će samoborski župnik, kao povjerenik sv. Jeronimskog društva, upisati članove krunade u Samoboru. Osobiti će obzir uaseti na one, koji svoju kršćansku dužnost vrše vjerno i savjesno, marijivo polaze u crkvu i župniku bilo pjevanjem ili drugim crkvenim poslovima, kao ministiriranjem i t. d., na ruku idu. Ako bi se kada Društvo sv. Jeronima razvrglo, onda će se kamatama ove glavnice imati nabavljati knjige i učila siromašnim učenicima i učenicama samob. pučke škole.

Da se već i ove škol. godine moguće troje djece upisati doživotnim članovima sv. Jeronimskog društva, makar je zaklada tek osnovana, priposao je plemeniti zakladatelj ravnateljstvu škole 30 K u ime članovine. Zakladna je glavnica uložena u Samoborskoj štedionici.

Zacijelo će se svakako radovati ovom patriotskomu činu našega odličnog zemljaka, te mu s nama zajedno hinknuti: Bože nam ga poživi što duje! Ugledali se i drugi u krasan ovaj primjer!

Iz trgovinskog zastupstva.

(Izvještaj sjednice održane dne 6. lipnja

1916.)

OJ strani kr. kotarske oblasti nazočan je kr. kot. upravitelj gosp. Antun Mitrović.

II u njoj reminiscencije na našu narodnu pjesmu P I ne nadvišuju II ove kritice, protkane takovim stikama, tadašnje napadaju medžaronske litog sadržaje? Jer medžaroni su silno udarali na popijeveke kao „Ne se hrush Šaka malia.“ Pa i iste godine, 1845., kada izdaje „Srčike“, pričaju nem „Novine“ i „Agramar polit. Zeitung“ dosta o toj borbi. Braneći Ilire u člancima i donoseći izvještaje, pa „Protučitovanje“ medžaronskih stranačkih vodja. A dok su se opreke najčešće suočavale — traži naš pisanje pomirjivo od pjesme (svr. 42.):

Da neraz i ostalih niti' chutonja

Niti' kojeg' ozugradjana minanya. —

On je dokle protiv borbe u Šibiu, i ako se sam toga ne drži, jer mu uopće nije svrha protiširati. Zahvaljuju člana smajnosti, jer je uopće književni gurmam — kako malo delje i sam poređujuće, pa i napadajući davorije i iz knjiga, a ne samo politički razloga — pokazuju vrlo samostalni ukus, nizak mnogo koncijal modernih, kad se oborili na „patriotske strane.“

Sjednici predsjeda načelnik g. Ivan Levičar, a zapisanis vodi opć. bilježnik g. Josip Čop.

Od zastupstva prisutna su ova gg. Zjalić, Cesar, Reizer, Kokman, Bedenčić, Bastijantić, Horvat, Budi, Medved, Herceg, Brezak, Novak, Ivanušević, Simec, Levičar.

Odsutan je: Jurčić. — U vojništvu su: Tkalčić, i Norčić.

Nač. čita dopis zam. vlade, kojim se proračun za godinu 1916. potvrđuje prema odredbi žup. odbora, a za policijske ovoga ustanovljuje namet od 93%.

Električno svjetlo.

Nač. čita izvještaj izbjira Payera gleda izgradnje munjare u Samoboru. Prema ovom izvještaju dobilo bi se za istu iz potoka Gradac u sušno doba 250 l vode što daje kod pada od 20 m. jakost od 40 konjiskih sile. U normalno pak vrijeme dobivamo 450 l vode u sekundi dakle 80 konjiskih sile. Iz ove bi se munjare moglo za privatne kuće uvesti 1800 žarulja a za javnu rasvjetu 40. Cijela bi izgradnja i instalacija električnog svjetla, zajedno sa jednim Dieselovim motorom, koji imade za svaki slučaj bili u rezervi kada bi se štograd na vodenoj izgradnji dogodilo, stajala maksimalno 190.000 K. Načelnik veli da je on iz ovoga nacrta uvidio da bi općina Samobor imala dosta jaku vodenu silu da može dobiti lijepo, zdravo i jektino svjetlo a da bi mogla od njega imati i lijepu godišnju čistu dobit. Predlaže da se izvedba električnog svjetla povjeri domaćoj našoj tvrdci Payer i dr., koja će izraditi točne nacrte, troškovač i uopće cijeli elaborat za ovu gradnju.

I opet se sjeća politike. Niže za suru borbu:

Szad je izobrazbenosti vreme (43)

I daje nam zastrašni primjer, da — kako reča lat. moto — „iz tudje mane ušimo sami biti bez nje“:

44.

Gledite Španjolsku zemlju ljudi

Kak nje chine časi svet gorko szudi

Zrok je szamo: jedna Oporuka

Seve nezreche tog' nosrechnog puka. —

Mislići dakkako oporuku Karla VII. od 1709., koju je stlijedio — Španjolski nasjedni rat. —

Pa opet upućuju književnike:

45.

Epos, Eros, Lyrika je polje

Odje se chete vi nahadyst bolje —

I dotsta ga očekivanje nije prevarilo: još 1843. opjeva Matuzenić Čengić, Vraz virtuosno vjeđa hrvatskim izrađajem, a 1846. očeva Prevadović mnogo — izda „Prvence.“

(Nastaviti će se.)

Zast. Kokman pita da li mora da bude nabavljen i motor?

Načelnik razjašnjuje da je ovaj potreban radi sigurnosti ako bi se kod vodnika sprava što god dogodilo da ne ostanemo bez svjetla.

Zast. Kokman pita, da li je osigurano, da ne bi brijegevi zasipali vodove munjare?

Načelnik izjavlja da će radnje biti tako izvedene da će biti vod munjare posve osiguran, za ovo jamči inžinir g. Payer. Jedino bi se moglo prištediti jedan dio kanala kada bi gosp. Fr. Reizer ml. htio otpustiti za ovu radnju pad kod Hamera. — Predlaže da zastupstvo zaključi da se k izgradnji električnoga svjetla pristupi, da može ishoditi od gradjevnog ureda zem. vlade odobrenje.

Zast. Novak drži da bi bilo dobro kada bi se prije uredilo vodovodno pitanje, radi tereta koj će zapasti općinu.

Načelnik veli da je vodovodno pitanje posve odlučeno od rasvjete, paće drži da bi električna rasvjeta mogla pokriti općini terete vodovoda.

Zast. Kokman predlaže da se okružnicom pozove gradjanstvo, neka se izjavi gde uvedenja svjetla, da općina vidi da li bi bio dovoljan broj.

Načelnik tvrdi da to nije nužno jer je on siguran da će biti dovoljno preplatnika za električno svjetlo.

Zast. Cesar veli, da ako nebi općina htjela u vlastitoj rešiji da izgradi električno svjetlo da će se odmah sastaviti dioničko društvo koje bi to izvelo, ali onda ne bi općina imala od toga nikakvi dohodak.

Konačno usvaja zastupstvo jednoglasno prijedlog da se tvrtci Payer i dr. preda Izvedbe električnog svjetla.

Aprovizacija.

Zast. Cesar iznosi prijedlog gde zaračunavanja troškova oko aprovizacije. Vel da je prehrana žiteljstva danas najaktuelnije pitanje o kojem treba da se račun vodi. Istoči da gradjanstvo mnogo prigovara zašto je u Samoboru redovito po vagonu za 500 do 600 kruna kukuruz skupljih od onoga u drugim općinama kotara. Krivi se zato aprovizacioni odbor i načelnik. Nu niti je kriv tome odbor niti je načelnik. Prigodom osnivanja aprovizacije nije se inako mogla nužna svota namaknuti, pak je ponudio načelnik, da će dati on potrebnu svotu za aprovizaciju i provadjeti je, ali pod uvjetima da mu se plati 6% kamata od uložene glavnice, zatim 4% provizije, 2% na rastep i nužne troškove oko doprema. Zastupstvo je ovo održalo a g. se načelnik kod zaračunavanja ovoga i drži.

Iz ovih zaračunavanja proističe da kada ova razlika prim drugih općina, gdje ovo otpada, pa aprovizacioni odbor ne može tu što da promjeni. No da se u buduće izbjegne tim prigovorima predlaže neka bi se mjesto 6% kamati zaračunalo samo 4%. Jer je općina nedavno namijenila za aprovizaciju svoj novac. Zatim apelira na patriotizam g. načelnika, da u ovim teškim vremenima dodje što više u susret siromašnom pučanstvu, pak da odustane od zahtjeva, da se zaračunavaju 4% provizije i drugo, već neka se g. načelniku dade dočinka nagrada za njegov trud i brigu oko aprovizacije. U tom smislu neka bi se promijenio prijašnji zaključak zastupstva, time će prestati svi prigovori.

Osobito pak prigovara gradjanstvo radi brašna koje se prodavalo prošavši tjedan po 78 fil. kkg a sada se isto brašno prodaje po 56 filira.

Načelnik uzrujano odgovara da je svaka objeda protiv njega neopravdana, on je već radi ovog brašna govorio i g. kot. upravitelju. Istina je da je brašno skuplje prodavano pak je on višak kod toga brašna od 1223 K pohranio posebno te će se kod iduće narudžbe usetiti u račun. Skuplje je pak radi toga prodavano jer nije znao pravu cijenu brašna.

Što se tiče prigovaranja na ulici kojim se kritizuje njegov rad na to se on ne obazire jer je to „nesolidna kontrola“.

Zast. Cesar uzrujano: tko je nesolidan?

Zast. dr. Horvat: Načelnik ne misli odbor.

Načelnik (plačnim glasom), to je sumišljenje, ja sam pošten čovjek, moje knjige i račune vodim strogo trgovacki.

Zast. Cesar: To vam nitko nepriče. Vi me krivo shvaćate, moj prijedlog ide baš zatim da Vas i odbor zaštiti od svakog prigovora sa strane gradjanstva kojem u smo odgovorni. Faktično je istina da se kukuruz u našoj općini prodaje mnogo skuplje nego u drugim općinama i kotaru.

Načelnik jest to je istina. Ja prodajem kukuruz skroz trgovacki uračunav sve troškove i kalo, a druga općine u kotaru prodaju kukuruz jeftinije ili davaju umjesto 100 kkg. samo 80 kkg. svojim žiteljima, a to nije trgovacki.

Zast. Zjalić veli da bi se svaki put kad roba stigne imao pozvati aprovizacioni odbor, pa da ovaj odredjuje cijenu prema računu uz koju se imade roba raspačavati.

Kot. upravitelj: To odredjuju i propisi za aprovizacije, dapače dužnost bi bila da se i mene pozove u ovu sjednicu aprov. odbora.

Načelnik tvrdi da on odbora nemože dobiti kada ga treba.

Zast. Zjalić: To nije moguće da odbor ne bi mogao doći.

Načelnik izjavlja da on neće više da vodi aprovizacije, jer on kao pošten čovjek ne treba takove kontrole.

Zast. Medved piše zašto se daje brašno iz aprovizacije pekaru Fresku, koji nam onda prodaje tako skupi kruh.

Nač. veli da on to sve ne može kontrolirati.

Zast. Kokman: To ne može sve jedan čovjek da radi. To bi morao biti kao automat.

Kot. upravitelj: To ne mora biti nikakvi automat, već je dovoljan aprovizacioni odbor.

Načelnik: Neka se promjeni aprovizacioni odbor.

Zast. Zjalić se protivi teme, jer bi to značilo izrasiliti nepovjerenje nadanjemu aprovizacionom odboru.

Zast. dr. Horvat predlaže, da se dosadanji aprov. odbor proširi, pa da se u nj izaberu i gradjani izvan zastupstva.

Načelnik veli, da se žitelji vanjske općine ne drže nikakvih maksimalnih cijena pak da na taj način izrabiju naše općinare. Osobito pak kruh prodavaju nadaseve skupo. Ostali pak živež u pošljednje doba posve su preslati donosili na naše tržiste, već nose većinom sve u Zagreb. Tome su krivi najviše opć. surafari i činovnici vanjske općine, koji idu po selima i zabranjuju seljacima nositi bilo kakvi živež na samoborski trg. — Protiv toga treba stvoriti nekakvi zaključak.

Kot. upravitelj: To ne spada na opć. Samobor. Samoborec ne moraju ići kruh kupovati u vanjsku općinu, a žitelji vanjske općine mogu opet svoje proizvode prodavati gdje ih volja.

Zast. Zjalić: Razlog zašto žitelji vanjske općine živež ne nose na naše tržiste već sve to više u Zagreb, jest još postupak i Škandall koji im se na našem tržistu dogodjaju. Pljeni im se živež koji donašaju, a poslije se licitacijom skuplje prodaje nego su žene za nj tržile.

Načelnik pita gde kukuruz koje je dobio 150 mc, kako da se raspača. — Zaključuje se 50 m dati žiteljstvu u zrinju, a ostalo upotrijebiti za kruh.

(Svrhetak slijedi.)

Iz trgovine kukuruze i brašna na općini.

Kod posljednje općinske sjednice umolio je g. Cesari načelnika Levičara, da protumači stanje računa kod brašna, jer da se brašno prodaje po 1 K 20 fil., dok u općini Podvrh po 1 K. Načelnik umjesto da mirno protumači tu situaciju, ponajprije je napao g. Cesara, a zatim je pao u melankoliju te plačnim glasom i krokodilskom susicom na oku potužio, da se on takođe muči za općinu, a da biva sa sviju strana napadan — a računa ipak nije protumačio.

Pričao je, da je kod pošljednjeg brašna ubrao 1223 K više, nu on je svotu stavio odboru pa raspolaganje.

Sva ova komedija koju je odigrao načelnik, tako je dirnula poštovanu većinu, da je daljnja debata o tom prekinuta. Nama koji kupujemo brašno i koji nosimo svoj novac i dajemo načelniku Levičaru 6% kamate i 4% proviziju i mjesecnu plaću, nama nije srce tako mekano i mi ne ćemo prekinuti ove debate, makar i potokom curile krokodiliske suze g. načelnika. Mi hoćemo čistu račun! Mi hoćemo i naš novac natrag, jer ne znamo kojim pravom grabi načelnik dublje u naš žep nego bi smio! Ako je on i ovaj višak vratio, mi smo ipak ostali bez tih novaca. U javnosti još uvjek nismo na čistu koliko zaslužuje g. Levičar kod ove trgovine na općini. Pitali smo više puta, nu ti su računi obaviti velikom tajnom i mi nismo došli do ničesa.

Da samo malo rasvjetlimo njegovu trgovinu, navesti ćemo ovdje tri računa od kukuruze, koji su početkom te trgovine poseli, neka vidi gradjanstvo, kako dobar posao pravi načelnik Levičar s tom kukuruzom. Po računu br. 6. stoji kukura stroškovi K 3272-24

• 10.	•	•	•	•	3365-53
• 11.	•	•	•	•	3212-40
Ukupno K 9630-17					
Za račun br. 6 uniošlo (s vrednoma) K 3593-03					

• 10. • • • • 3682-72

• 11. • • • • 3671-—

Uniošlo ukupno K 10946-75

Ako odbijemo izdatak od uniošlog, dobivamo lijepe svotu od 1096 K 58 f. čistoga dobitka! To je faktično načelnik zaslužio kod te kukuruze, a što kasnije zasluženo kod kućuša koja je za 4 K skuplje prodavana nego kod općine Podvrh, toga mi ne znamo jer nemamo tih računa, koje načelnik Levičar pomno čuva od svjetla božjega.

Znademo nadalje, da je posljednje brašno br. O stajalo 77 filira po kilogramu, a prodavalo se je po 1 K 20 f., krušno je brašno stajalo 41 fil., prodavalo se je po 78 fil., to si svako može predstaviti čim dobijat kod toga brašna. To, da je načelnik Levičar vratio 1223 K kao više ubrano, to se nas ništa ne tiče, jer mi smo faktično placali brašno po 1 K 20 f. i 78 f. i mi smo bez tih novaca ostali. Ako načelnik Levičar znaš

da će taj novac strpiti u općinsku blagajnu i mu najprije morali dati dozvolu oni koji su to platili, ali mi to zahtijevamo natrag, jer ne ćemo dozvoliti da Levičar ovako gospodari našim džepovima. Mi plaćamo 93 %, namet, pak ne ćemo valjda plaćati još na net na brašno i kukuruzu posebno.

Sve općine cijele naše domovine nastoje da svoje pučanstvo opskrbe u ovo teško doba, čim bolje i jeftinije, zato Samobor mora svom načelniku plaćati 6% kamata za uzajmijeni novac i 4% provizije, što se inače u drugim općinama radi bez tih postotaka jer je sirotinja glavna stvar, dok je načelnik zato izabran i plaćen da za gradjanstvo radi ovaj posao besplatno!

Ima ovdje još jedna stvar koja poskupljuje cijelu aprovizaciju, a to je, kako se u Samoboru čuje i pripovjeda, da načelnik Levičar ubire od svake pošiljke 6% kamata, a nedaje taj novac za godišnje kamate, a to je velika razlika u kamatima. Koliko se sjećamo ponudila je I. hrv. štediona 30000 K uz godišnje 6%, kamate općini za aprovizaciju, nu to je većina našeg odbora odbrila i prepustila načelniku Levičaru, da on svojim novcem radi, davši mu još 4% provizije. To je dakle jeftinije! U drugim mjestima aprovizacioni odbori daju u javnost svoj rad, da gradjanstvo znade, na čemu stoji. Naš odbor šuti, jer mora šutjeti, budući ga načelnik niti ne saziva, nego radi sve n' svoju ruku i za to se dogadja, da ubere 1223 K više nego bi smio i mogao.

Iz Zlatara su nedavno dali javnu zahvalu odboru koji opskrbljuje pučanstvo i izrično kazali u zahvatu „da poglavarsko ne ništa zaslužio, ali je pučanstvo dobivalo brašno po 90 filter“. I mi bi mogli dati javnu zahvalu da smo dobivali rijetko kada brašna ali onda je bilo — skupoli!

U posljednoj sjednici kazao je načelnik Levičar, da se ne obazire na kritiku po uči, jer je to „nesolidna kontrola“! A mi ga pitamo, da li smo mi gradjani solidniji koji kupujemo od njega ili je solidniji oni koji ubire od nas više nego bi smio? Ovakove izjave moramo najodučnije odbiti, jer naše gradjanstvo nije „ulica“ t. j. fakini koji se skidu i viđu po ulici, naše gradjanstvo ima pravo kritike, a budući ne može na sjeću, to mu stoji pravo, da kritizira kod kuće!

Izjavite se gospodine načelnice jačnije tko je ta „ulica“, jer mi to hoćemo da znamo! Vi zaboravljate, da Vas ta ulica plaća i da Vam za Vaš novac daje 6% kamata i 4% provizije! Ali mislite li moguće, da ste uzeli „monopol“ na Samobor i da će te raditi bio Vas je volja? Polako gospodine! Vama će doći kraj.

Ovo je sve napisano za javnost, ili kako se izražava načelnik Levičar „za ulicu“ a mi se nadamo od odbora, da će znati tim neuređenošćima stati na put i da će ta trgovina kulturas i brašna poč omnim putem gdje ne će trebati plaćati 6% i 4%, već će za svoju opskrbu plaćati samo ono što je potrebno, da gradjanstvo dobiva čim jeftiniju prehranu.

Općinske vijesti.

Crkvene vijesti. U nedjelju dne 18. o. m. održavat će se u kapeli sv. Vida na Vrhovčaku običajno Vidovsko proštenje. Sv. misa bit će tamno u 8 sati i pjevana u pol 11, a poslijepodne u 4 sati večernjica.

Dne 22. o. m. jest Tijelovo. Svečana sv. misa bit će u župnoj crkvi u 8 sati a poslijepodne ophod običajnim redom. Kod sv. misi pjevat će „Jeka“ staroslovjensku misu od Dragutina Kukie i „Prejasna kraljice“ od K. Koiba.

Školski nadzornik. Domaći naš župnik v. g. Milan Žalat unomenovan je od županijske oblasti mjesnim školskim nadzornikom i predsjednikom školskog odbora.

Odlikanje na ratištu. G. Mirko Kiešić ml. zastavnik kod 78. pukovnije, odlikan je za svoje hrabro držanje pred neprijateljem srebrnom kolajnom II. razreda.

Stjepan Freš, ognjar kod poljsko običake pukovnije, odlikan je za svoje hrabro držanje pred neprijateljem srebrnom kolajnom II. razreda, dok je nedavno dobio srebrni križ s krunom na ratnoj vrpci.

Dar. Pučka štedionica u Samoboru darovala je društву za „Polještanje Samobora“ svetu od 50 K. — Odbor najdražnije hvali.

Redovita glavna skupština Pri-pomoćne zadruge. održavat će se u nedjelju 18. o. m. u 3 sata poslijepodne podne u vijećnici trg. poglavarstva.

† Kreinhöfner Ferdinand, desetnik c. i kr. vozne divizije rodjen u Adlitzu u Češkoj, umro je u ovdašnjoj boinici Crvenog križa na tuberkulozi. Pokop je bio 11. o. m. u 9 sati u jutro. Sprovođu je prisustvovala ovdašnja posada, odbor Crvenog križa i vojnici boinice. Pokoj mu dušil

Dozvole za putovanja u Srbiju. U sporazumku sa upravom c. i kr. putovničkog ureda u Beogradu donešene su glede prekoračenja granica po austro-ugarskim četama zaposjednutog područja Srbije u Trgovačko-poslovne svrhe, ova odredbe:

Pošto se je ispostavilo, da u Beograd dolaze trgovci i agenti, čije poslovanje ne stoji u razmjeru sa trgovackim prilikama, određuje se, da trgovci i obrtnici, odnosno njihovi punomoćnici iz područja kraljevine Hrvatske i Slavonije, koji žele putovati u Beograd, a u iznimnim slučajevima i u unutrašnjost Srbije, imaju svoju molbu za dozvolu putovanja podnijeti trgovackoj i obrtničkoj komori u Zagrebu. Izvan područja ove komore obitavajuće stranke imaju tu molbu predati kod nadležne im komore. Putničkom uredu neposredno podnijete molbe za dozvolu putovanja u trgovacke ili obrtne svrhe neće se uzimati u ouzir. U molbi valja točno razložiti svrhu putovanja uz priklop propisane, po nadležnoj kr. redarstvenoj oblasti ispostavljene fakaznice, providjene zaporkom za putovanje u Beograd, odnosno u Srbiju. Zagrebačka komora kao središnja zatražit će od putovničkog ureda vazduh brozavnim putem dozvolu, a izvorni će odgovor tog ureda, ako bude povoljan, vrijediti kao dozvola za prekoračenje granice. Troškove intervencije nosi stranka.

Nezreća. U nedjelju dne 4. o. m. iz 4 sata poslijepodne nadviše se crni oblac nad Samoborom i spustila se jaka kiša na ledom, u to je vrijeme došao vik iz Zagreba pak je nastala strika općinstva i kojih koji se žurile da dodiju za vremena pod krov. U toj gužvi bio je i 13 godišnji dječak Ivan Puškar, pak je došao pod krov Matije Horvata, kojih je kod tvrđave Kronfeld. Koja povozila nezrećnog dječaka i zadrže mu teške unutarnje ozljede. Prvu mu je pomog preživio dr. Juratović, koji ga je dobio prvi vikom otpremiti u Zagreb u bolnicu. Puškar je drugi dan podlegao svojim ozljedama.

Rano su počeli. Ivan Močajak, 13. god. star, ukao je svojoj staroj majci 10. o. m. 20 kruna a 11. o. m. opet 20 kruna te kasnije još 4 kruna. Ovu je svetu poslano potrošio na slinkiće i krahle u društvu dječaci Senice Stjepan, Hinko i Bertol, Mikac i Tomićević. — Dne 8. o. m. Utkao je opet Tomićević na negovor Senice Senice uči kod Alojza Medveda i prodao ova nekome vojniku za 20 flira. Svi gore navedeni dječaci su od 6—13. godina. — Lijepo su započeli.

U svadbi. U Remetincu posvadiše se onđeđanji kovac Anton Piškur i stolar Stjepan Brebrić. Brebrić je Piškura bacio na skalnu pak je ovaj zadobio na glavi i tijelu više laka ozljeda.

Kradje. Ruski zarobljenik Sergij Vertejnikov koji je na radnji kod baruna Lepele vlastelinu u Molvicama, ukrao je na tlu svog poslodavca sivo ručku koju je dao učanu i 11 komada jaja.

Matilda Piškur iz Remetinca prijavila je da je njezina kokoš oušla u dvorište njezine susjede Mice Lepušić, koja je ovu kokoš sebi pridržala i zatajila.

Umrli u župi samoborskoj od 1. do 15. lipnja.

a) u Samoboru:
Marija Babojević, 76. g., slabost.
Ana Skacan, učenica, 12. g., voden bolest.
Jelka Dumić, 8. g., slabost.
Ferdinand Skvarš, klesar, 68. g., sušica.
Ferdinand Kreinhöfner vojnik u bolnici crv. križa, 37. g., sušica.

b) u selima:
Marko Mušić, 20. g., Stanislav, grčevi.
Valentia Barbić, 73. g., Sv. Helena, slabost.
Dragutin Librić, 6 m., Vrhovčak, slabost.

Gospodarstvo.

Posljede tuče.

Ove godine kao da se je na Samobor i okolici urošlo zavrijeće. Tek smo u početku ljeta, a već po treći put imali smo tuče. No dok su prve dvije bile s kišom nijesu nanijele veće štete, ali je zato bila ova posljednja 4. o. m. za neka mesta kao Cerje i Rude katastrofaina, dok je u Samoboru i drugim mjestima kotara nanijele takodjer osjetljive štete. U vinogradima uništena je po prijećno jedna trećina priroda.

Vinogradi posje tuče trebaju još veće sjege, naprotiv imade gospodara koji izgubiv prirod mnoga radnje propuštaju ili se sve tek od sile više površno provede. Ovo je uvelika na uštrb dajnjem povoljnom razvoju i rentabilitetu vinograda.

Posje tuče mlađice su ranjave, grožđje ozledjeno, te na lozu jače navale razne bolesti te unište i ono malo priroda a loza još više zakrđavati.

Da se tome predusretne potrebo je odmah posje tuče počti u vinograd te prelomiene djebove mlađice porezati, sakupiti i odstraniti iz vinograda, mlađice u koliko nije prizvane na ratištu ga povezati. Posje ovog neka se odmah skropi protiv perocose rastopinom galice i vapna ili Martinjevom smjesom dodav galici aliuma, te prati sumporom. Nema li galice ni sumpor neka se dobro polikropi sa rastopinom 10 dkg kalijske hypermangana i 3 kg vapna na 100 l vode. Ovo će dobro štititi ozijedeno grožđje i mlađice od gajiloče i plijesi. Nakon 8—10 dana valja počekopiti lošu i grožđje sa rastopinom 3 kg perocida i 3 kg vapna. Perocid je dobar samo se mora dostatno rastopiti i primješati dovoljno vapna. Ako je pre malo vapna prati se lišće. Kod privedbe neka ima pri ruci svatko crveni lekumusov papir. Kad je rastopina gotova umoci se papir, ako isti dobro pomodri dosta je vapna ako ne mora se još vapna dodati. Kao zamjenu za galicu imademo danas jedino perocid.

Odje je vinograd u drašu neka se piljko prekopa da se uništi korov.

Voće je takodjer mjestimice znatno ozjećeno od tuče. Kod voćaka uslijed ozijeda od tuče raznačiti da se još većma crveni ušenac i nastati rak-rane. Zato je dobro, da se namaže stablo i grane sa 10% rastopinom voćnog karbolineuma „Dentin“ koj je primjeđa malo vapnenog milijeka da se bolje drži.

U polju gdje su posje uništene štarice moći je još slijati heliju i proso. Za kukuču činkavanta nešto je prešteno. Najraniji je Pignoletto na i taj treba 130 dana da sazrije. Budne ili povoljne jesen mogao bi još dozrijeti.

ČATEŠKE TOPLICE

otvorene 1. svibnja.

Akumulatorna prve vrste, temperatura 40–42° R, izvorno djeluje protiv uloga, reumatizma, bolima u mišićima i u udovima, neuralgiji, kočnim bolestima, ekzema i t. d. — Stanovi i kupališni bazeni novo osmišljeni, odgovaraju svemu higijenskim zahtjevima. Dobra i jestiva opskrba.

Kupališni liječnik dr. Mijo Juratović.

Daljnje obavijesti daje uprava „Čateških toplica“, pošta Brčko.

U centralnoj kavani

bobiva se za lijepa vremena od subote počzni svaki dan svježi

sladoled i led. kapa

Narudžbe preko ulice obavljaju se točno
Franjo Peterkoć.

Ivan Ivanšćak

stolar za gradnju i pokućstvo
Samobor, Jurjevska ulica 5
preporučuje sl. općinstvu svoju radionicu, u kojoj izrađuju svakovrsno pokućstvo solidno uz najmanje cijene. — Isto imadem na skladilištu uvijek svake vrsti

gotovih mrtvačkih lijesova

Iz tvrdog i mekanog drveta te tapetiranih u raznim bojama. — Preporučuju se sl. općinstvu za cijene narudžbe bilježim s vele štovanjem

Ivan Ivanšćak
stolar.

Hrvatska industrija za strojno pletivo žice.

Vlasnik Šandor Hajoš.

Telefon br. 5-38. Zagreb. Jakičeva ulica 12
Izradba raznih ograda od žice, svakovrsnih američkih pruživih umetaka za krevete i t. d. Isto se tako primaju popravci svih strojeva te parnih kotlova.

Za solidnost posla Jamčim.

MILIJONI

upotrebljuju za

Kašelj

promuklost, sluzavost,
katar, grčeviti kašalj
i hripcavac

Kaiser ovj Prsní Karamelly

za tri emerike
svjedodžbi od liječnika
i privatnih potvrđuju
sigurni uspjeh.

Omet 20 i 40 fl., svežan 60 fl.

Dobije se kod
MIRKA KLEŠČICA
Galerija u Samoboru.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratiste

k „bodačkom rogu“

Elegantna restauracija. Izvana kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima

F Horvat svratistar.

Naučnika za brijački posao traži Gjuro Žitković Samobor.

Hypermangan za štrcanje vinograda

dobiva se dok zaliha traje u lijkarni M. Kleščića u Samoboru.

Prodaje se kuća sa nizgradnim prostorijama, upitati u kući br. 6 Bregovita ul.

Sredstvo proti zatvaranju,
tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema ispredajućoj analizi najbolja gorka voda.

STERNOV pošta Sokolice kod Brna

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Veliko skladiste fine svile, fantasije tkanina po najnovijem stilu, engleskih tkanina za kostime, flance za bluze i kućne haljine te raznih podstava i berhenda.

Uzorki kao i podlijike preko K 20 — Saljemo franko.

Muško i žensko rublje kao i posteljina.

Veliko skladiste pamučne i plišane robe, stolnog rublja, garniture za kavu, vesene garniture za krevete i pokrivce od flance, sagova, zavjesa i tkanina za počasstvo.

6 filira

6 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Dobije se svuda. — Stoji samo 6 filira.

Zdraviju neškodljiv.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
u Zagrebu.

6 filira

6 filira

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čuture u narodnom slogu.

Nippes figure iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampari.

Specijalne skladiste za bakterio. i higijenske potrebiteljne.

Staklene za odpravo dejetaka u propisanim drvenim kućama.

